

Bunad
VERKSTED

Bunader fra Romsdal

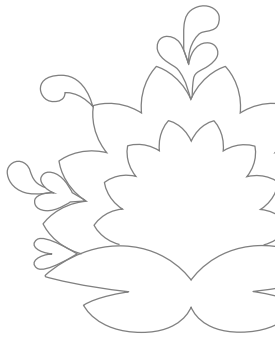
REKONSTRUERTE
DRAKTER

NOR/ENG

Artisans at work
ÉCONOMUSÉE® | NORWAY

HISTORIE

I 1928 ble Romsdalsmuseets Leikarring grunnlagt. Dette betydde også starten på museets bunadarbeid. Barna i leikarringen skulle danse for cruisebåtturister og de skulle være iført «nasjonaldrakter». Mali Furunes var instruktør, bunadsyer og omviser ved museet og hadde med seg en arv fra sin tid som skuespiller ved Det Norske Teater og sitt samarbeid, både med Hulda Garborg og Klara Semb. Hun komponerte bl.a. en Romsdalsbunad.

I Romsdalsmuseets rike tekstilsamling fant hun inspirasjon til å skape drakter med lokal tilhørighet. Interessen blomstret etter andre verdenskrig og etterspørselen steg hos lokale bunadprodusenter. På Romsdalsmuseet pågikk en kontinuerlig prosess, med søm av drakter og etter hvert også forskning omkring emnet.

På begynnelsen av 1980-tallet fikk museet en henvendelse fra konfirmant-foreldre i Rødven. De ønsket hjelp til å utvikle en bunad på grunnlag av et brudeliv på Rødven Museum, for å kunne gi sine konfirmanter en drakt som hadde lokal forankring. Resultatet av arbeidet som ble igangsatt, ble lagt fram for Norsk institutt for bunad og folkedrakt, og fikk status som kvinnebunad for Romsdal. Denne bunaden var basert på historisk draktmateriale.

I årene framover ble flere draktplagg kopiert, og i dag produserer Bunad Verksted flere varianter av kvinnebunaden. Alle plaggene med tilhørende sølv er kopier av gjenstander fra museumssamlinger. En mannsbunad ble også rekonstruert. Denne er en kopi av en brudgomsdrakt fra Grytten. Originalen er i Norsk Folkemuseums eie. Både kvinne- og mannsbunaden er anbefalt av Norsk institutt for bunad og folkedrakt.

Romsdalsmuseet has been working with folk costumes, or bunader, since 1928, when the museum set up its own children's dance group. The children in the group wear 'national dresses' to perform for tourists arriving by cruise ship. Mali Furunes combined the roles of dance instructor, seamstress and museum guide, drawing on her experience as an actress at Det Norske Teater and her working relationships with the writer Hulda Garborg and the folklorist Klara Semb. Furunes created a bunad for the Romsdal region.

Romsdalsmuseet's splendid textile collection provided her with plenty of inspiration for creating costumes with a local connection. After the Second World War, there was an upsurge in interest in folk costumes, and local bunad makers saw increased demand. Romsdalsmuseet was involved all along, both in sewing the garments and eventually also in research on the subject.

In the early 1980s the museum was approached by a group of parents from Rødven who wanted their children to wear traditional local dress at their confirmation. They asked for help with creating a bunad based on a bridal bodice in the Rødven Museum. The resulting outfit, which owed much to historical precedents, was submitted to Norsk institutt for bunad og folkedrakt (the Norwegian Institute for Bunad and Folk Costume) and granted the status of official women's bunad for the Romsdal region.

In the years that followed, more replicas of historical garments were created, and Bunad Verksted now produces several versions of the women's bunad. All the garments and associated silver jewellery are replicas of pieces in the museum's collection. A men's bunad was also recreated, based on a bridegroom's outfit from Grytten, the original of which is in the collection of Norsk Folkemuseum (the Norwegian Museum of Cultural History). Both the women's and the men's bunad are now recognised by Norsk institutt for bunad og folkedrakt.

KVINNEBUNAD FRA ROMSDAL

I draktbruken i Romsdal kan vi finne spor etter påvirkning fra flere hold. Handel og skipsfart brakte impulser og stoffer fra det store utland, og på det årlige Romsdalsmarkedet møttes romsdalinger og folk fra innlandet. Alt dette var med på å påvirke draktbruken.

Stiltrekk fra f.eks. rokkokko og empire gjorde seg gjelden i snittet, luksuriøse stoffer ble importert og flittig brukt, men drakten slapp aldri den solide lokale forankringen. Romsdalsmuseets kvinnebunad er anbefalt av Bunad- og folkeidraksrådet.

BUNADEN BESTÅR AV DISSE DRAKTDELENE:

- Liv i rødt ullstoff med broderier, eller i rød kallemand. Det er fire forskjellige liv å velge mellom, alle fra begynnelsen av 1800-tallet.
- Stakken er kopiert etter en original fra ca. 1800.
- Belte med messing- eller sølvstøler.
- Forkle i svart silke, eller hvitt bomullstoff/lin med trykt mønster.
- Lomme i rødt eller svart ullstoff med broderi eller i gylden damask.
- Skjorte med hvitsøm, to varianter. Hals- og mansjettknapper i sølv. Skjorta kan, om ønskes, leveres ferdig klippet med mønster- og sømbeskrivelse.
- Lue i silkebrokade.
- Flasketrøye i svart eller grønt ullstoff.
- Kåpe i svart ullstoff.

TIL BUNADEN HØRER OGSÅ:

- Offerdåse eller brudedaler.
- Silketørkle til å knyte om lua.
- Silkesjal.
- Rød understakk med trykkblokkmønster. Understakken leveres som «gjør-det-selv-pakke», eller ferdig sydd.

The costume is based on textiles from about 1800. The vests are copies of different old woolen vests. The vests are all red – the symbolic colour of “life” and accordingly the colour of the bride’s vest. The other parts of the costume are woolen skirts, different pouches, silk or cotton aprons, originally printed and imported from India and silk shawls from Austria. The belts are copies of silver and brass belts from Romsdal

MANNSBUNAD FRA ROMSDAL

Romsdalsmuseets mannsbunad er kopi av en drakt fra ca. 1800. Originalen tilhører Norsk Folkemuseum. Bunaden er anbefalt av Bunad- og folkedraktrådet.

MANNSBUNADEN BESTÅR AV:

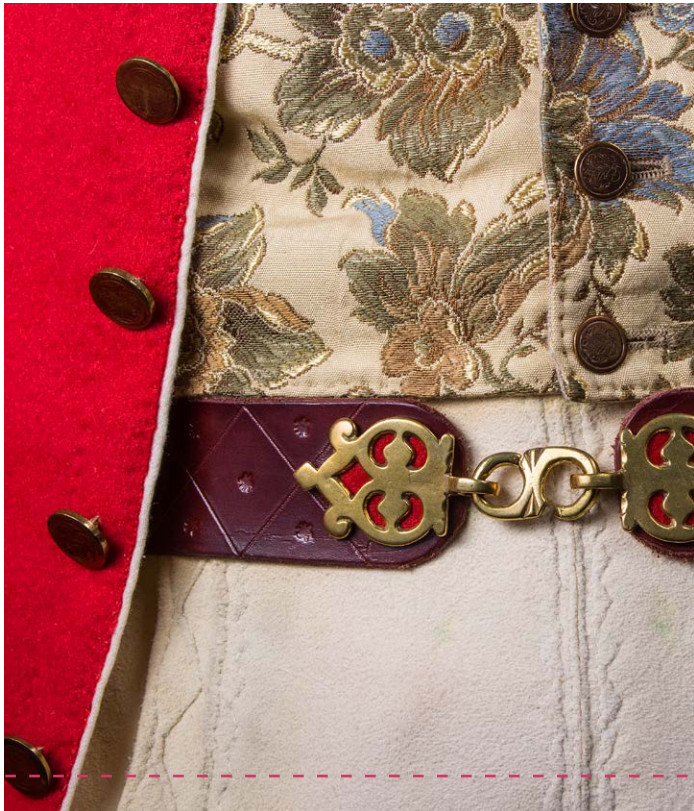
- Jakke i rødt ullstoff.
- Bukse i elgskinn.
- Vest i silkebrokade.
- Skjorte med hvitsøm, halsknapp og mansjettknapper i sølv.
- Belte.
- Strikka strømper og strømpeband.

Bunaden leveres ferdig montert. Skjorta kan, om ønskes, leveres ferdig klippet med mønster- og sømbeskrivelse.

The Male Costume is based on local costume from about 1800. The jacket is influenced by European military fashion/design. The trousers are made from leather of moose and the vest is made of embroidered silk.

UTLEIE AV BRUDEUTSTYR

Romsdalsmuseet danner rammen omkring begivenheten med utleie av brudeutstyr.

Man kan leie brudeutstyr med krone, brudedaler, brudesmekke og forkle. Krona er kopi av ei brudekrone fra Kleive, og er brukt i Romsdalsmuseets logo.

BRIDAL CUSTUME

If you are going to be married in the traditional clothing from Romsdal, you can borrow a crown and other special bridal elements from The Romsdal Museum.

RUTASTAKK FRA ROMSDAL

Fra ca. 1850 var rutastakken et populært plagg her i Romsdal. Den er bevart i flere fargevarianter. Romsdal-smuseets rutastakker er kopier av to drakter fra Måndalen, den ene i lilla rutet, den andre i grønt og rødretet ullstoff. Til rutastakkene hører hvit skjorte, svart lue og forkle.

«Rutastakken»- The woven costume became popular around 1850. The woolen textiles were woven locally in a variety of colours and patterns – not unlike Scottish Tartans. The cloth could also be used in male vests and is now often used for children's costumes like the museums young folk dancers.

Artisans at work
ÉCONOMUSÉE® | NORWAY

Bunad Verksted er med i et internasjonalt prosjekt, der Det Kongelige Selskap for Norges Vel er Lead Partner for EU-Interreg prosjektet «Craft Reach». Prosjektet er et samarbeid mellom 8 land i Nordatlanten, som utvikler og profilerer lokale, tradisjonsrike håndverksbedrifter som besøksmål gjennom et internasjonalt nettverk «Artisans at Work/Économusée». En Économusée-bedrift er et levende visningssenter der håndverksbedrifter viser produksjonen sin for besøkende. Man formidler en del av en lokal historie og kulturarv, samtidig som håndverket sikres og man får mulighet for økt omsetning. Prosjektet er støttet fra EU-Interreg, Møre og Romsdal fylkeskommune, m.fl. I februar 2018 dannet de norske deltakerne bedriftene i nettverket sin egen medlemsforening; Artisans at Work Économusée Norway.

Idéen bak Économusée startet i Canada for 25 år siden. I dag er det blitt et stort internasjonalt nettverk på nærmere 100 Économusée i Europa og Canada som tar vare på gamle håndverks-tradisjoner. I 2009 ble Aurlandskoen i Aurland Europas første Économusée. Hvert Économusée er tilrettelagt for å gi besøkende en minnerik opplevelse.

Bunad Verksted is part of the international Craft Reach project, in which Det Kongelige Selskap for Norges Vel (the Royal Norwegian Society for Development) is the lead partner under the EU Interreg programme. The project, involving eight countries in the North Atlantic region, is intended to develop and promote traditional local craft businesses as visitor destinations through the international Artisans at Work/Économusée network. An Économusée is a visitor centre where working craft businesses can demonstrate their production techniques live. The centres promote local history and cultural heritage, while keeping craft skills alive and generating increased revenue for participating businesses. The project is funded by the EU Interreg programme, Møre og Romsdal county and other agencies. In February 2018 the network's member businesses in Norway formed an association, Artisans at Work Économusée Norway.

The Économusée concept started in Canada 25 years ago. It has now grown into a large international network, with almost 100 participating locations in Europe and Canada keeping local craft traditions alive. The Aurlandskoen shoemaking business in Norway became Europe's first Économusée in 2009. Every Économusée is designed to offer visitors a memorable experience.

Bunad
VERKSTED